

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 4To/172/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6219010060
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomír Bušík, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6219010060.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ľubomíra Bušíka, PhD. a sudcov JUDr. Jána Bobora a JUDr. Jozefa Mikluša, v trestnej veci obžalovaného Y. M. za zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 od. 1 písm. a) Tr. zák. a iné, na neverejnom zasadnutí dňa 23. januára 2020, o odvolaní obžalovaného Y. M. proti rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš, sp.zn. 3T/17/2019, zo dňa 23.09.2019, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. b/, c/, d/, ods. 3 Tr.por. z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Veľký Krtíš, sp.zn. 3T/17/2019 zo dňa 23. septembra 2019 a

podľa § 322 ods. 1 Tr.por. Okresnému súdu Veľký Krtíš u k l a d á, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

odôvodnenie:

Rozsudkom samosudcu Okresného súdu Veľký Krtíš, sp.zn. 3T/17/2019, zo dňa 23.09.2019 bol obžalovaný Y. M. uznaný za vinného zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Tr. zák. a prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Tr. zák., ktorého sa dopustil tak, že

1./

- v dobe od marca 2018 do 20. 11. 2018 vo O. J. č. XX, v Z. nad R. ul. K. č. XX/XX a inde spôsoboval svojej bývalej družke W. M. fyzické a psychické útrapy a to tým spôsobom, že v dobe od marca 2018 do 02. 06. 2018 v byte v bytovom dome v obci O. J. č. XX okres O. N., kde v tom čase žil v spoločnej domácnosti s družkou W. M., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom Z. nad R., K. č. XX/XX vyvolával u nej obavy z bitia, bil ju a to tak, že jej vytrhol z rúk mobilný telefón a následne ju viackrát udril do oblasti tváre, čím jej viackrát spôsobil podliatinu v oblasti pod očami a na tvári, poškodenú viackrát opakovane bil rukami a dusil, pričom jej hovoril, že zomrie, vyvolával u nej strach bezdôvodnou žiarlivosťou, poškodenú násilne izoloval tým spôsobom, že ju zamykal v byte a nepúšťal ju von na nákup a dňa 01. 06. 2018 v presne nezistenom čase v byte v bytovom dome v obci O. J. č. XX po predchádzajúcej slovnej hádke poškodenej okolo tváre, resp. úst a nosa, natočil potravinársku fóliu a týmto spôsobom ju dusil pričom utrpela pomliaždený nos a hematóm s minimálnym opuchom nosa a následne potom ako sa poškodená zo strachu, aby jej neublížil, odšťahovala zo spoločnej domácnosti spolu s ich maloletým synom v dobe od 02. 06. 2018 do súčasnej doby na adrese K. č. XX/XX Z. nad R. a inde neustále sledoval poškodenú W. M. a to tým spôsobom, že na svojom osobnom motorovom vozidle sledoval poškodenú, keď ide na nákup, sledoval kam pôjde, chodil za poškodenou tak, že v nočných hodinách stál pod oknami jej bytu v obci Z. nad R., K. č. XX/XX a sledoval poškodenú, kedy vyjde z bytu, pričom dňa 20. 10. 2018 v čase okolo 19-tej hodine, keď vyšla z budovy bytového domu v obci Z. nad R., kde býva, obžalovaný Y. M. vyšiel z tmy pri rohu budovy s kapucňou na hlave, pristúpil k poškodenej a povedal jej, že sa tu cíti dobre a že tu bude dokedy on uzná za vhodné a viackrát sa jej pýtal na koho čaká, či niekto ide za ňou a viackrát jej povedal, že on si na neho aj tak počká a poškodenú citovo vydieral tým spôsobom, že v noci

opakovane viackrát volal na jej mobilné číslo a písal jej textové správy obsahom ktorých bolo, že sám si siahne na život, alebo že niekto iný zomrie, čím svojím konaním spôsobil poškodenej psychické a fyzické utrpenie, pričom podľa lekárskej správy utrpela dňa 02. 06. 2018 podkožný hematóm s minimálnym opuchom v oblasti nosa bez krvácania z nosových dier,

2./

- obžalovaný Y. M. dňa 20. 10. 2018 v čase okolo 19.30 hod. bez súhlasu poškodenej W. M. vošiel do jej bytu v bytovom dome ul. K. č. XX/XX v Z. nad R. a to tým spôsobom, že po tom, čo zazvonil a poškodená pootvorila dvere, tak obžalovaný Y. M. za použitia vlastnej sily vtláčil dvere s poškodenou dovnútra, čím ju odstrčil od dverí, vošiel do bytu, kde poškodená ho viackrát vyzvala, aby z bytu odišiel, čo on neuposlúchol, v byte, napriek jej výzvam aby byť opustil, zotrval najmenej po dobu 10 minút a z predsiene bytu zobral poškodenej vreco so smetami, s ktorými následne zišiel dole pred bytový dom a prezrel ho, kde týmto jeho konaním nebolo poškodenej spôsobená žiadna škoda ani zranenie

Za to bol odsúdený podľa § 208 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 37 písm. h), m) Tr.zák., § 38 ods. 4 Tr. zák., § 41 ods. 1 Tr. zák. k úhrnnému trestu odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) roky a 8 (osem) mesiacov nepodmienečne. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. bol pre výkon trestu odňatia slobody zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Svoje rozhodnutie prvostupňový súd odôvodnil tým, že prihliadol najmä na výpoveď tak poškodenej W. M., ako aj jej zamestnávateľa, majiteľky a konateľky spoločnosti J.-I. s.r.o. so sídlom O. N., B. E. H., ďalej na výpoveď svedkyne S. W. a čítané SMS správy z vyšetrovacieho spisu (č. I. 215-243). Prvostupňový súd taktiež poukázal na znalecké posudky č. 21/2019 vypracovaný znalcom W. W. E. z odboru zdravotníctva a farmácia, odvetvie psychiatria a znalcký posudok č. X/XXXX znalkyne B. W. K. PhD. z odvetvia klinická psychológia detí, klinická psychológia dospelých, poradenská psychológia pričom uzavrel, že z tých znaleckých posudkov možno vyvodiť, že skutky opísané v obžalobe sa stali, spáchal ich obžalovaný v čase, mieste a spôsobom ako uvádza poškodená. Poškodená netrpí žiadnou duševnou chorobou, ani poruchou a nie je závislá na alkohole a iných návykových látkach. Vykonaním dokazovaním mal prvostupňový súd za preukázané, že poškodená hoci netrpela syndrómom týranej osoby, bola po dlhší čas v dôsledku konania obžalovaného psychicky a fyzicky týraná. Toto samotné týranie bolo jej spôsobované tým, že obžalovaný ju viackrát fyzicky napadol, neustále sledoval jej pohyb a kontroloval s kým telefonuje, vyhrážal sa jej, čím u nej vyvolával strach a stres a obavu o vlastnú bezpečnosť. Poškodená pred takýmto správaním obžalovaného sa od neho odšťahovala. Takto učinila až po dlhšej dobe v ktorej jej spôsoboval fyzické a psychické útrapy. Poškodená mala zo správania obžalovaného strach a stres, ktorý sa u nej stupňoval. Obžalovaný ju v byte zamykal a nepúšťal von v snahe zabrániť tomu, aby sa kontaktovala s inými osobami. Toto jeho správanie vyvrcholilo dňa 01. 06. 2018 kedy jej natočil okolo úst a nosa potravinársku fóliu, ktorou ju chcel udusiť. Takéto správanie obžalovaného voči nej pokračovalo aj po tejto udalosti. Obžalovaný ju prenasledoval a kontroloval jej pohyb, pričom takto sa ku nej správal aj v čase, keď sa presťahovala do bytovky v Balogu nad Ipľom. Dňa 20. 10. 2018 sa proti vôli poškodenej dostal do jej bytu, kedy ju začal psychicky vydierať tým, že má v smetiach drogy. Incident z tohoto dňa skončil po tom, ako kontaktovala políciu a podala na neho trestné oznámenie. Podľa názoru prvostupňového súdu obžalovaný týmto konaním naplnil všetky znaky skutkových podstat trestných činov týrania blízkej osoby a zverenej osoby a porušovania domovej slobody.

V súvislosti s úvahami o druhu a výmere trestu prvostupňový súd konštatuje, že v doterajšom živote bol obžalovaný celkom dvakrát súdne trestaný, z toho jedenkrát za prečin poškodovania cudzej veci a jedenkrát za prečin výtržníctva. Pri odsúdení Okresný súd Veľký Krtíš sp. Zn. 9T/7/2008 sa osvedčil a hľadá sa na neho, ako keby nebol odsúdený. V trestnej veci pod sp. zn. 3T/122/2017 bol odsúdený k podmienenému trestu odňatia slobody vo výmere jeden rok so skúšobnou dobou v trvaní 18 mesiacov do 06. 07. 2019. Prejednávanej trestnej veci sa dopustil trestnej činnosti v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia sp. zn. 3T/122/2017. Prvostupňový súd pri ukladaní výmery trestu prihliadol na pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností. U obžalovaného nebola vzhľadnutá žiadna poľahčujúca okolnosť, ale naopak boli vzhľadnuté dve priťažujúce okolnosti, a to (§ 37 písm. h) Tr. zák. spáchal viac trestných činov) a (§ 37 písm. m) Tr. zák. t.j. už bol v minulosti súdne trestaný) a tak postupom podľa § 38 ods. 4 Tr. zák. došlo k modifikácii trestného rozpätia, keď sa spodná hranica trestnej sadzby zvyšuje o 1/3-tinu a predstavuje minimálnu sadzbu 56 mesiacov. Z týchto dôvodov potom obžalovanému uložil úhrnný trest odňatia slobody na tejto spodnej hranici, ktorý s prihliadnutím

na doterajšie vedenie života obžalovaným a jeho hodnotenia považuje za zákonný a postačujúci na jeho prevýchovu. Pre výkon trestu obžalovaného zaradil podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia, keďže v dobe posledných 10-tich rokoch nebol vo výkone trestu za úmyselný trestný čin.

Proti tomuto rozsudku bezprostredne po jeho vyhlásení podal odvolanie obžalovaný, ktorý neskôr zdôvodnil prostredníctvom písomného podania svojho obhajcu. Obhajca obžalovaného v písomných dôvodoch odvolania uvádza, že popis skutkových okolností v skutkovej vete obžaloby je nanajvýš vágny a povrchný, bez riadneho popisu miesta spáchania skutku, vrátane časových okolností a spôsobu jeho spáchania a je len kopírovaním určitých obligatórnych znakov skutkovej podstaty žalovaného trestného činu, čo absolútne nevyhovuje požiadavke elementárnej konkretizácie skutku. Uviedol, že poškodená v rámci trestného konania žiadnym hodnoverným spôsobom nevedela opísať, ako sa mali skutky nielenže stať ale aj opakovať, pričom poškodená nevedela definovať kedy, za akých okolností malo k fyzickým útokom zo strany obžalovaného prísť, ako mala ňou deklarovaná intenzita fyzických útokov narastať. Ďalej namietal, že prvostupňový súd postupoval v rozpore s §§ 2 ods. 10, ods. 12 Tr. por., keď nehodnotil dôkazy tak jednotlivo, ako ani súhrnne, keď sa žiadnym spôsobom nevysporiadal s ostatnými dôkazmi vykonanými v rámci trestného konania, a to predovšetkým výpoveďami ďalších svedkov, a to svedka Y. M. ml., svedkyne N. X., L. M. ako aj V. M., F. Z., ktorí tak v prípravnom ako aj následne súdnom konaní uviedli, že s poškodenou sa stretávali na dennodennej báze, pričom na poškodenej nikdy nevideli žiadne zranenia ani podliatiny. Taktiež poukázal na svedeckú výpoveď N. X., S. W. ako aj L. M.. Namietal, že sa samosudca žiadnym spôsobom nevysporiadal s tým, že poškodená nekontaktovala za účelom ochrany svojich práv políciu, nikdy nevyhľadala lekársku pomoc, nepreukázala, žeby bola v dôsledku konania obžalovaného práceneschopná, užívala lekárom určené medikamenty, nepreukázala žeby navštevovala psychoterapie alebo vyhľadala pomoc psychológa či psychiatra, pričom o konaní obžalovaného nemala vedomosť žiadna iná osoba z okruhu rodín, známych a s obžalovaným normálne komunikovala aj po jej odchode zo spoločnej domácnosti. Poškodená nemala z obžalovaného žiadny strach, čo vyplýva podľa obžalovaného aj z jej výpovede na hlavnom pojednávaní dňa 15.08.2019. Výpovede poškodenej, ktorá podľa obžalovaného fabuluje a jej tvrdenia sú účelové s cieľom privodiť obžalovanému trestnoprávne následky. V závere poukázal na znalecký posudok č. 2/2019 vypracovaný znalkyňou K. z ktorého záveru vyplýva, že u poškodenej nebola zistená traumatizácia vyplývajúca z konania obžalovaného, pričom v prípade poškodenej sa jedná o simplexnú osobu so znakmi paranoidnej a schizoidnej poruchy osobnosti, ktorá je málo sebakritická, chce robiť dojem a má tendenciu dissimulovať chyby. K záveru prvostupňového súdu o spáchaní prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 Tr. zák. uviedol, že takýto záver súdu je nad rámec akéhokoľvek vykonaného dokazovania, keď sa v uvedenom prípade jedná podľa obžalovaného iba o ničím nepodložené tvrdenie poškodenej, poukazujúc na jej výpoveď zo dňa 20.11.2018, v ktorej sama uvádza, že poškodená priamo volala obžalovanému aby prišiel, pričom obžalovaný prišiel za synom, s ktorým trávil čas. Na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd po preskúmaní veci v rozsahu uvedenom v § 317 Tr. por. v zmysle § 321 ods. 1 písm. b) Tr. por. Zrušil napadnutý rozsudok prvostupňového súdu a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. Vrátil vec prvostupňovému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie.

Na základe podaného odvolania Krajský súd v Banskej Bystrici podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo s tým, že na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Po postupe v zmysle citovaného ustanovenia krajský súd dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného je dôvodné.

Podľa § 168 ods. 1 Tr. por. ak rozsudok obsahuje odôvodnenie, súd v ňom stručne uvedie, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia opiera a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä ak si vzájomne odporujú. Z odôvodnenia musí byť zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou, prečo nevyhovel návrhom na vykonanie ďalších dôkazov a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu. Ak rozsudok obsahuje i ďalšie výroky, treba odôvodniť i tieto výroky. Citovaným ustanovením sa prvostupňový súd dôsledne neriadil.

Esenciálnym znakom vyodenia trestnoprávnej zodpovednosti je naplnenie znakov skutkových podstát trestných činov, ktoré sú kladené obžalovanému za vinu. V tejto súvislosti je osobitne významný skutok, ktorý musí mať oporu vo vykonaných dôkazoch, pričom preukázaná musí byť protiprávnosť a naplnenie znakov skutkovej podstaty konkrétneho trestného činu. V tejto súvislosti má mimoriadny význam konkrétny skutok, ktorý sa kladie obžalovanému za vinu, kde jednotlivé okolnosti uvedené v skutku musia mať oporu vo vykonaných dôkazoch. V zmysle § 278 ods. 3 Tr. por., súd ako nezávislý arbiter stojaci nad stranami trestného konania nie je viazaný právnym posúdením skutku uvedeným v obžalobe podanej jednou zo strán konania, a preto otázku právneho posúdenia skutku, pre ktorý bola podaná obžaloba, posudzuje samostatne.

Vykonaným dokazovaním podľa názoru Krajského súdu v Banskej Bystrici bolo preukázané, že obžalovaný poškodenú dlhodobo prenasledoval takým spôsobom, že to mohlo vzbudiť dôvodnú obavu o jej život alebo zdravie a podstatným spôsobom zhoršiť kvalitu jej života tým, že vyhľadával jej osobnú blízkosť, sledoval ju, kontaktoval ju telefonicky. Obžalovaný poškodenú kontaktoval aj osobne, písal jej textové správy, ktorých obsahom bolo, že sám si sihne na život, alebo že niekto iný zomrie. Uvedené konanie obžalovaného možno charakterizovať ako úmyselné a systematické prenasledovanie a obťažovanie, ktoré u poškodenej znižuje kvalitu jej života a ohrozuje jej život alebo zdravie, pričom ide o zásah do jej súkromia. Prvostupňový súd v odôvodnení svojho rozhodnutia iba mechanicky prevzal právnú kvalifikáciu z obžaloby a vôbec nerozobral jednotlivé dôkazy, ktoré boli vykonané z hľadiska jednak naplnenia zákonných znakov skutkovej podstaty trestného činu týkania blízkej osoby a zverenej osoby, resp. či konanie obžalovaného nemožno subsumovať pod naplnenie znakov inej skutkovej podstaty trestného činu. Krajský súd v súvislosti s kvalifikáciou konania akcentuje najmä závery znaleckého posudku znalca z odvetvia klinickej psychológie PhDr. W. K., PhD., v zmysle ktorej záverov u poškodenej nebola zistená výrazná traumatizácia vyplývajúca z konania obžalovaného. Osobnostná štruktúra poškodenej je skôr simplexná s protichodnými tendenciami. U poškodenej je konštatovaná nezrelá emocionalita, myslenie bez porúch, konceptualizácia jednoduchá, kontakt z realitou zachovaný. Za významnú považuje krajský súd i skutočnosť, že poškodená v sociálnom kontakte sa môže prejavovať ako pasívna, mlčanlivá, zdržanlivá, trpezlivá, utiahnutá, uzavretá, s nízkou spontánnosťou, flegmatickosťou až otupelosťou. Má zníženú potrebu širšieho sociálneho kontaktu a úzky okruh známych, a preto môže pôsobiť ako emocionálne chladná, nezdielna, bráni sa pozornosti, chce mať od všetkých pokoj. Podľa znalkyne je tiež psychosomaticky vzrušená, podráždená, prokovaná a prestimulovaná, nevie odpustiť obžalovanému, že ich nechal bez peňazí.

S poukazom na hore uvedené dôvody, osobitne vzhľadom na skutočnosť, že prvostupňový súd sa nedostatočne vysporiadal s možnosťou kvalifikovať konanie obžalovaného, vzhľadom na dôkaznú situáciu i podľa iných ustanovení Tr. zák. (napr. § 360a Tr. zák.) bolo potrebné zrušiť rozhodnutie prvostupňového súdu s tým, že bude povinnosťou prvostupňového súdu po vrátení veci dôsledne sa vysporiadať s dôkaznou situáciou, s preukázaním jednotlivých skutkových okolností (fyzické a psychické utrpenie), ktoré sú predmetom obžaloby a najmä bude povinný vyhodnotiť jednak obhajobu obžalovaného a dôkazy, ktoré ju majú vyvracať. Až po dôslednom zhodnotení jednotlivých dôkazov, ktoré boli doposiaľ vykonané, prípadnej úprave skutku a po ustálení právnej kvalifikácie skutkov, bude možné spravodlivo rozhodnúť za použitia zásad pri hodnotení vykonaných dôkazov. Vzhľadom na skutočnosť, že vo veci bol obžalovaný prepustený na probačný dohľad, v súvislosti s hodnotením osoby obžalovaného bude potrebné zabezpečiť správu probačného a mediačného úradníka o priebehu výkonu probačného dohľadu, vrátane pripojenia probačného spisu.

Z hore uvedených dôvodov senát krajského súdu rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.